

Akciju sabiedrības "Gasos"
dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma
diferencēto tarifu struktūras izmaiņas
ar 2024. gada 1. janvāri

Rīga, 2023. gada jūnijs

KOPSAVILKUMS

Kopš 2017. gada decembra akciju sabiedrība "Gaso" (turpmāk – Gaso) ir vienīgais licencētais dabasgāzes sadales sistēmas operators Latvijā, kas nodrošina dabasgāzes piegādi aptuveni 372 tūkstošiem lietotāju Latvijā un uztur 5 442 km¹ sadales gāzes vadus. Sadales sistēmas operators nodrošina drošu sistēmas ekspluatāciju un dabasgāzes uzskaiti, avārijas dienesta darbību, sadales infrastruktūras attīstību un veic jaunu sadales gāzesvadu tīklu plānošanu un izbūvi, kā arī jaunu lietotāju piesaisti.

Dabasgāzes sadales pakalpojums ir regulēta saimnieciskā darbība, un sadales sistēmas regulētos ienākumus veido sadales pakalpojuma tarifi. Dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifus nosaka saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

Gaso ar 2021. gada 30. aprīļa Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – Regulators) padomes lēmumu Nr.26 "Par akciju sabiedrības "Gaso" dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifiem"² (turpmāk - Lēmums Nr.26) tika apstiprināti jaunie dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifi uz regulatīvo periodu 4.5 gadi jeb 54 mēneši, kas ir spēkā no 2021. gada 1. jūlija.

Atbilstoši Enerģētikas likuma³ 15. panta 1.¹ daļai un īstenojot Lēmuma Nr.26 lemjošās daļas 4. punktā noteikto, kā arī saskaņā ar "Dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodika"⁴ (turpmāk - Metodika) Gaso ir tiesības noteikt sadales pakalpojuma tarifus katram tarifu periodam, ja atbilstoši Metodikā noteiktajam nepieciešams veikt plānoto ieņēmumu korekciju. Ņemot vērā iepriekš minēto, kā arī ievērojamu dabasgāzes izmaksu pieaugumu un būtisku lietotājiem nodotās dabasgāzes daudzuma samazinājumu, Gaso veica dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifu korekciju otrajam tarifu periodam, līdz ar to no 2023. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 31. decembrim ir spēkā jaunie dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifi⁵.

Saskaņā ar Metodikas 37. punktā noteikto sadales operatoram ir tiesības pārskatīt diferencēto tarifu struktūru starp tarifu periodiem, ja tiek konstatēts būtisks lietotājiem nodotā dabasgāzes daudzuma vai atļautās slodzes izmaiņas tarifu grupās. Ņemot vērā ievērojamu lietotājiem nodotā dabasgāzes daudzuma samazinājumu, un, lai sabalansētu tarifu attiecību starp tarifu grupām, Gaso plāno pārskatīt diferencēto tarifu struktūru nākamajam tarifu periodam, sākot ar trešo tarifa periodu (trešais tarifu periods - no 2024. gada 1. janvāra līdz 2024. gada 31. decembrim).

Lai nodrošinātu sadales operatora stabilu un drošu darbību mainīgajos tirgus apstākļos, pēc vairākām sanāksmēm ar Regulatora ekspertiem, Gaso ir iesniegusi Regulatorā priekšlikumus par nepieciešamajiem grozījumiem Metodikā, kas paredz elastīgāku pieeju dabasgāzes apjoma aprēķinam katrā no tarifu periodiem un ātrāku negūto ieņēmumu atgūšanu.

---

¹ Informācija norādīta uz 2023. gada 31. maiju

² Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2021. gada 30. aprīļa lēmums Nr.26 "Par akciju sabiedrības "Gaso" dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifiem", <https://likumi.lv/ta/id/322976>

³ Enerģētikas likums, <https://likumi.lv/ta/id/49833>

⁴ <https://likumi.lv/ta/id/335098-dabasgazes-sadales-sistemas-pakalpojuma-tarifu-aprekinanas-metodika>

⁵ <https://www.vestnesis.lv/op/2022/229.DA6>

DIFERENCĒTO TARIFU STRUKTŪRAS IZMAIŅAS

Pārskatot dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifu struktūru, Gaso saglabās Regulatora Lēmumā Nr.26 apstiprināto tarifu izmaksu bāzi. Izstrādājot izmaiņas, spēkā esošā tarifu struktūra būtiski netiek mainīta. Līdzīgi kā līdz šim, sadales sistēmas pakalpojuma tarifi ietver fiksētu komponenti, atbilstoši pieslēguma atļautajai vai pieteiktajai slodzei, un mainīgu komponenti, atbilstoši piegādātās dabasgāzes apjomam. Tarifu struktūra paredz arī sezonālo tarifu, kas paredzēts tiem lietotājiem, kuri 85% no kopējā gada dabasgāzes patēriņa izmanto laika posmā no maija līdz novembrim. Ar fiksēto un mainīgo tarifa komponenti iegūstamā izmaksu proporcija ir noteikta katrai tarifu grupai individuāli, ņemot vērā grupas jutīgumu pret sadales maksājuma izmaiņām.

TARIFU STRUKTŪRAS IZMAIŅAS

- Ņemot vērā, ka lielākā dabasgāzes sadales sistēmas uzturēšanas izmaksu daļa ir fiksētās izmaksas, tiek plānots mainīt fiksētā un mainīgā maksājuma attiecību, palielinot fiksētā maksājuma īpatsvaru visām tarifu grupām. Jāņem vērā, ka 1.tabulā norādītā maksājuma attiecība neatspoguļo procentuālās tarifa izmaiņas, bet parāda plānoto izmaksu sadalījumu izmaiņas pa tarifu grupām.

1.tabula. Plānotais procentuālais izmaksu sadalījums pa tarifu grupām un izmaiņas.

Plānotais izmaksu sadalījums dalījumā pa tarifu grupām	#1	#2	#3	#4	#5	#6	#7	Kopā
Tarifu mainīgās daļas proporcionālais sadalījums (%)	2%	77%	82%	78%	85%	67%	33%	53%
Tarifu fiksētās daļas proporcionālais sadalījums (%)	98%	23%	18%	20%	15%	33%	67%	47%
Sezonālā tarifa daļas proporcionālais sadalījums (%)		0.1%	0.7%	2.2%				0.3%

Plānotās izmaiņas dalījumā pa tarifu grupām	#1	#2	#3	#4	#5	#6	#7	Kopā
Tarifu mainīgās daļas proporcionālais sadalījums (%)	-20%	-4%	-3%	-4%	-2%	-12%	-14%	-11.9%
Tarifu fiksētās daļas proporcionālais sadalījums (%)	20%	4%	3%	5%	2%	12%	14%	12.2%
Sezonālā tarifa daļas proporcionālais sadalījums (%)		0.0%	-0.6%	-1.0%				-0.3%

- Lai saglabātu tarifu grupu dabasgāzes patēriņa attiecību starp tarifu grupām, tiek piedāvāts veikt izmaiņas mainīgā maksājuma struktūrā, apvienojot mainīgā maksājuma 6. un 7. tarifu grupas vienā 6. tarifu grupā ar dabasgāzes patēriņa robežu no 132 778 800,1 līdz 1 353 800 000 KWh, kā arī pārsaukt esošo 8. tarifa grupu par 7. tarifa grupu, saglabājot patēriņa robežu virs 1 353 800 000,1 KWh.
- Attiecībā uz specializēto (sezonālo) tarifu tiek piedāvāts samazināt diferencēto tarifu skaitu. Tiek plānots atteikties no 5. līdz 8. tarifu grupām, jo šādu tarifu lietotāji nepastāv.

Jāņem vērā, ka par pirmo tarifa periodu (no 2021. gada 1. jūlija līdz 2022. gada 31. decembrim) Gaso regulatīvā konta uzkrājuma atlikums ir 11.6 milj. EUR apmērā, un atļautie ieņēmumi 2023. gadam tika apstiprināti 66. milj. EUR apmērā. Regulatīvā konta atlikums 2023. gadam, precīzi būs zināms tikai tuvāk 2023. gada beigām, līdz ar to šobrīd nav iespējams korekti norādīt iespējamās dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifu vērtības 2024. gadam.